णोपहिता पञ्चम्यसपत्ना पुरीषवती [१५.३.] तस्याः पूर्वामतिछन्दसमिष्टकामुपदधाति भद्रा रातिः वृत्रतूर्ये अवस्थिरेति ककुभां [१५.३८-४०.] चतुश्चतुरक्षरसहितयाग्निꣳ होतारमित्यृचा । पुरीषवत्यतिछन्दइष्टके प्राग्लक्षणे पुरीषयुक्ते च भवतः अनयोरन्तः पुरीषावापः कार्य इति सूत्रार्थः ॥ अतिछन्दाः अवसानत्रिकोपेता । छन्दांसि गायत्र्यादीनि सप्तातिक्रान्तातिछन्दाः । चतुःषष्ठ्यक्षरत्वादष्टिः ककुभामक्षरैः सहातिधृतिः ॥ यो देवः दानादिगुणयुक्तोऽग्निर्द्यूर्ध्वयोन्नतया देवाच्या देवान्प्रत्यञ्चति गच्छति देवाची तया देवान्प्रति गतया कृपा कृप्यतऽइति कृप् तया क्लृप्तया समर्थया शोचिषा ज्वालया घृतस्य विभ्राष्टिं विभ्रंशपातमनुवष्टि अन्विच्छति । शोचिःशब्दस्य स्त्रीत्वमार्षम् । किम्भूतस्य घृतस्य आज्ञुह्वानस्य समन्ताद्भ्रियमाणस्य सर्पिषः सर्पतीति सर्पिस्तस्य अग्न्यङ्गेषु प्रसरणशीलस्य । य एतादृशः (70.) तमग्निं मन्ये जानामि । कीदृशं होतारं देवानामाह्वातारम् दास्वन्तं दासृ दाने दातारम् वसुं वासयितारम् सहसो बलस्य सूनुं पुत्रम् बलेन मथ्यमानत्वात् जातवेदसमुत्पन्नप्रज्ञम् न इवार्थे जातवेदसं जातसर्वशास्त्रज्ञानं विप्रं ब्राह्मणमिव स्थितम् ॥४७॥

a. अग्ने॒ त्वं नो॒ऽअन्त॑म उ॒त त्रा॒ता शि॒वो भ॑व वरू॒थ्यः॑ ॥

b. वसु॑र॒ग्निर्वसु॑श्रवा॒ अच्छा॑ नक्षि द्यु॒मत्त॑मꣳ र॒यिं दाः॑ ॥

c. तं त्वा॑ शोचिष्ठ दीदिवः सू॒म्नाय॑ नू॒नमी॑महे॒ सखि॑भ्यः ॥४८॥

का° [१७.१२.१७.] अग्ने त्वमित्यनूकान्तेऽपरे द्विपदाः । अग्ने त्वम् वसुरग्निः तं त्वा इति तिसृभिरपरेऽनूकान्ते द्विपदेष्टका उपदधातीत्यर्थः ॥ तिस्रो द्विपदा आग्नेय्यः ॥ व्याख्याताः [३.२५.२६.] ॥४८॥

VI. येन॒ ऋष॑यस्तप॑सा स॒त्रमाय॒न्निन्धा॑ना अ॒ग्निꣳ स्व॑रा॒भर॑न्तः ।

तस्मि॑न्न॒हं निद॑धे॒ नाके॑ऽअ॒ग्निं यमा॒हुर्मन॑व स्ती॒र्णब॑र्हिषम् ॥४९॥

का° [१७.१२.१९.] पुनश्चितिं चोपरि तद्वद्येन ऋषय इति प्रत्यृचम् । मध्योपहितस्याष्टिष्टकस्य गार्हपत्यस्योपरि गार्हपत्यवदेव पुनश्चितिमुपदधाति येने-